អារម្ភកថា

ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រវិស័យអប់រំឆ្នាំ២០០១-០៥ បង្ហាញពីដំណាក់កាលការងារសំខាន់មួយរបស់ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា ក្នុងការធ្វើកំណែទំរង់សេវាអប់រំកម្ពុជាឱ្យមានប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់។ អស់រយៈពេលពីរ-បីឆ្នាំនៃការអនុវត្តផែនការយុទ្ធសាស្ត្រវិស័យអប់រំកន្លងមកនេះ ក្រសួងនិងដៃគូអភិវឌ្ឍន៍របស់ខ្លួនបានធ្វើឱ្យមានការកែលំអយ៉ាងច្រើនក្នុងការផ្តល់ឱកាសអប់រំប្រកបដោយសមធម៌ ការកែលំអស្តង់ដាគុណភាព និងការគ្រប់គ្រងសេវាអប់រំ។ ទន្ទឹមនឹងនេះ យើងក៏ទទួលបាននូវបទពិសោធន៍ជាច្រើន ដើម្បីកែលំអសេវាអប់រំនៅថ្ងៃអនាគត។

ក្រៅពីការរីកចំរើននេះ ក្រសួងទទួលស្គាល់ថា ដំណើរការកែទំរង់វិស័យអប់រំត្រូវតែបង្កើនល្បឿនដើម្បីឱ្យការចូលរៀនបានច្រើន និងលើកកំពស់គុណភាពអប់រំដល់កុមារា កុមារី យុវជន និងយុវតីកម្ពុជា។ ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រវិស័យអប់រំឆ្នាំ២០០៤-០៨ គឺជាជំហានកសាងផែនការដ៏មានសារៈសំខាន់សំរាប់ដំណាក់កាលបន្ទាប់នៃគោលនយោបាយ យុទ្ធសាស្ត្រ និងកម្មវិធីកំណែទំរង់វិស័យអប់រំ។ ឯកសារនេះ គឺជាការសំយោគនៃឯកសារយុទ្ធសាស្ត្រជាច្រើនដែលបានរៀបចំដោយមន្ត្រីបច្ចេកទេសជាន់ខ្ពស់របស់ក្រសួងអប់រំ យុវជននិងកីឡា និងទីប្រឹក្សាអន្តរជាតិទាំងឡាយ។ យើងមានទំនុកចិត្តយ៉ាងមុតមាំថា ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រវិស័យអប់រំឆ្នាំ២០០៤-០៨ នឹងផ្តល់មាគ៌ាដ៏ត្រឹមត្រូវ និងជាកម្លាំងរុញច្រានដ៏ចាំបាច់សំរាប់ការអភិវឌ្ឍវិស័យអប់រំអោយបានលឿនទៅមុខ និងមានប្រសិទ្ធភាពដែលជាប្រយោជន៍ដល់ប្រជាជនកម្ពុជាគ្រប់រូប ។

ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រវិស័យអប់រំឆ្នាំ២០០៤-០៨ ត្រូវបានរៀបរៀងឡើង ដើម្បីកំណត់ដំណាក់កាលនិងកម្មវិធីរំកិលនៃគោលនយោបាយអប់រំជាអាទិភាព និងយុទ្ធសាស្ត្រកំណែទំរង់រយៈពេល៥ឆ្នាំខាងមុខ។ នៅក្នុងដំណាក់កាលនៃដំណើរការកែទំរង់នេះ អាទិភាពខ្ពស់របស់ក្រសួង គឺការចូលរៀនប្រកបដោយសមធម៌ និងមានគុណភាពខ្ពស់ក្នុងការអប់រំមូលដ្ឋាន ដែលជាយុទ្ធសាស្ត្រនិងចំណុចដៅផែនការជាតិអប់រំសំរាប់ទាំងអស់គ្នា ស្របតាមយុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា។ ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រវិស័យអប់រំឆ្នាំ២០០៤-០៨ ក៏សង្កត់ធ្ងន់ផងដែរលើការពង្រីកការងារអប់រំក្រៅប្រព័ន្ធនិងការបណ្តុះបណ្តាលជំនាញដល់យុវជន ការពង្រីកឱកាសអប់រំនៅមធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិ និងក្រោយមធ្យមសិក្សា តាមរយៈការកសាងភាពជាដៃគូឱ្យបានល្អរវាងរាជរដ្ឋាភិបាល មាតាបិតាសិស្ស សហគមន៍ និងវិស័យឯកជន ។

ដំណាក់កាលបន្ទាប់នៃកំណែទំរង់វិស័យអប់រំ នឹងត្រូវពង្រីកឱ្យកាន់តែស៊ីជំរៅថែមទៀតលើយុទ្ធសាស្ត្រជួយដល់ជនក្រីក្រ សំដៅកាត់បន្ថយឧបសគ្គនានារារាំងដល់ឱកាសទទួលការអប់រំរបស់ពួកគេ ហើយធានាថាសេវាអប់រំដែលមានគុណភាពខ្ពស់ពិតជាបានទៅដល់តំបន់ដាច់ស្រយាល តំបន់ព្រំដែន និងតំបន់ជួបការលំបាកនានា ដែលនោះគឺជាប្រធានបទដ៏សំខាន់មួយទៀតរបស់យើងទាំងអស់គ្នា។ វត្ថុបំណងនៃកំណែទំរង់វិស័យអប់រំមួយ

ទៀត គឺត្រូវធានាថាការចំណាយលើវិស័យអប់រំពិតជាទទួលបាននូវផលប៉ះពាល់ជាអតិបរមា ហើយទន្ទឹមនោះ ក៏ត្រូវរៀបចំអោយមានវិធានការច្បាស់លាស់ ដើម្បីធានាប្រសិទ្ធភាពនៃការចំណាយថវិកាអប់រំ។ ការធានាអោយបាននូវការលើកទឹកចិត្ត និងការបណ្តុះបណ្តាលមន្ត្រីអប់រំអោយមានជំនាញច្បាស់លាស់ គឺជាសមាសភាគដ៏សំខាន់នៃកំណែទំរង់នៅក្នុងផែនការយុទ្ធសាស្ត្រវិស័យអប់រំ។ ការពង្រឹងប្រព័ន្ធច្បាប់អប់រំ អភិបាលកិច្ចល្អ និងការទទួលខុសត្រូវខ្ពស់ ក៏ជាកិច្ចការមួយដែលត្រូវយកចិត្តទុកដាក់អោយបានខ្លាំងក្លាក្នុងរយៈពេល៥ឆ្នាំខាងមុខនេះ។ យុទ្ធសាស្ត្រសំខាន់ គឺការបង្កើនសមាហរណកម្មអោយបានពេញលេញរវាងការងារអប់រំ យុវជន អប់រំកាយ និងកីឡា អោយទៅជាផែនការយុទ្ធសាស្ត្រវិស័យអប់រំ និងកម្មវិធីគាំទ្រវិស័យអប់រំ។

ជាទីបញ្ចប់ ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា សូមសំដែងនូវអំណរគុណដ៏ស្មោះស្ម័គ្រ ចំពោះមន្ត្រីរាជរដ្ឋាភិបាល ក្រសួងអប់រំ យុវជននិងកីឡា អ្នកបច្ចេកទេស ដែលមានការពាក់ព័ន្ធទាំងអស់ ដែលបានរួមចំណែកយ៉ាងធំធេងក្នុងការកសាងផែនការនេះ។

បណ្ឌិត កុល ផេង

ទេសរដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា

ពាក្យសរសេរកាត់

Abbreviations

អក្សរកាត់	ពាក្យពេញជាភាសាអង់គ្លេស	ពាក្យពេញជាភាសាខ្មែរ
AIDS	Acquired Immune Deficiency Syndrome	ជំងឺអេដស៍
BMC	Budget Management Centre	អង្គភាពគ្រប់គ្រងថវិកា
CAR	Council for Administrative Reform	ក្រុមប្រឹក្សាកំណែទំរង់រដ្ឋបាល
CBCG	Capacity Building Coordination Group	ក្រុមសំរបសំរួលការកសាងសមត្ថភាព
CG	Consultative group	ក្រុមពិគ្រោះយោបល់
CLLC	Community Lifelong Learning Centre	មជ្ឈមណ្ឌលសិក្សាសហគមន៍
CDP	Cambodia Development Plan	ផែនការអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា
DG	Director General	អគ្គនាយក
DGAF	Directorate General of Administrative and Finance	អគ្គនាយកដ្ឋានរដ្ឋបាល និងហិរញ្ញវត្ថុ
DGE	Directorate General of Education	អគ្គនាយកដ្ឋានអប់រំ
DGHE/TVET	Directorate General of Higher Education and TVET	អគ្គនាយកដ្ឋានឧត្តមសិក្សា និង អប់រំបណ្តុះបណ្តាលបច្ចេកទេស និង វិជ្ជាជីវៈ
ECCD	Early Childhood Care and Development	ការអភិវឌ្ឍ និងគាំពារកុមារតូច
EFA	Education For All	ការអប់រំសំរាប់ទាំងអស់គ្នា
EFMC	Education Finance Management Committee	គណៈកម្មាធិការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុអប់រំ
EMIS	Education Management Information System	ប្រព័ន្ធពតិមានគ្រប់គ្រងអប់រំ
ESP	Education Strategy Plan	ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រវិស័យអប់រំ
ESSP	Education Sector Support Program	កម្មវិធីគាំទ្រវិស័យអប់រំ
ESWG	Education Sector Working Group	ក្រុមការងារវិស័យអប់រំ
FTI	Fast-Track Initiative	ការផ្តួចផ្តើមធ្វើអោយសំរេចការអប់រំបានឆាប់
HEI	Higher Education Institutions	គ្រឹះស្ថានឧត្តមសិក្សា
HIV	Human Immunodeficiency Virus	មេរោគហ៊ីវ
HQ	Headquarters of MoEYS	ទីស្តីការក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា
ICT	Information Communication Technology	បច្ចេកវិទ្យាពតិមាន និង ការប្រាស្រ័យទាក់ទង
IEC	Information, Education, Communication	ពតិមាន ការអប់រំ ការប្រាស្រ័យទាក់ទង

IFAPER	Integrated Fiduciary Assessment Public Expenditure Review	ការពិនិត្យឡើងវិញការចំណាយសាធារណៈ និងការវាយតំលៃប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុ
IGE	Inspectorate General	អគ្គាធិការដ្ឋាន
INSET	In-Service Training	ការធ្វើវិក្រឹត្យការ
MDG	Millennium Development Goals	គោលដៅអភិវឌ្ឍន៏សហសវត្ស
MoEF	Ministry of Education and Finance	ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុ
MoEYS	Ministry of Education Youth and Sport	ក្រសួងអប់រំ យុវជន និង កីឡា
MoH	Ministry of Health	ក្រសួងសុខាភិបាល
MoI	Ministry of the Interior	ក្រសួងមហាផ្ទៃ
MoP	Ministry of Planning	ក្រសួងផែនការ
MoWVA	Ministry of Women's and veteran's Affairs	ក្រសួងកិច្ចការនារី និងអតីតយុទ្ធជន
NIE	National Institute of Education	វិទ្យាស្ថានជាតិអប់រំ
MTEF	Medium Term Expenditure Framework	ក្របខ័ណ្ឌចំណាយរយៈពេលមធ្យម
MTEP	Medium Term Expenditure Plan (for Education)	ផែនការចំណាយរយៈពេលមធ្យម (សំរាប់អប់រំ)
NCSC	National Council for Support for Communes	ក្រុមប្រឹក្សាជាតិសំរាប់គាំទ្រឃុំ
NFE	Non Formal Education	អប់រំក្រៅប្រព័ន្ធ
NEP	NGO Education Partnership	ភាពជាដៃគូអប់រំអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល
NGO	Non-Government Organization	អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល
NPAR	National Program for Administrative Reform	កម្មវិធីជាតិសំរាប់កំណែទំរង់រដ្ឋបាល
NPRS	National Poverty Reduction Strategy	យុទ្ធសាស្រ្តជាតិកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ
NTB	National Training Board	ក្រុមប្រឹក្សាបណ្តុះបណ្តាលថ្នាក់ជាតិ
NTF	National Training Fund	កម្មវិធីមូលនិធិសំរាប់ការបណ្តុះបណ្តាលថ្នាក់ជាតិ
PAI	Public Administrative Institution	គ្រឹះស្ថានរដ្ឋបាលសាធារណៈ
PAP	Priority Action Program	កម្មវិធីសកម្មភាពជាអាទិភាព
PEEC	Public enterprise with economic characteristics	សហគ្រាសសាធារណៈ មានលក្ខណៈសេដ្ឋកិច្ច
PDH	Publishing and Distribution House	គ្រឹះស្ថានបោះពុម្ព និង ចែកផ្សាយ
PFM	Public Finance Management	ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ
PNTR	Pupil / Non Teaching staff ratio	ផលធៀបសិស្ស - បុគ្គលិកមិនបង្រៀន
PRESET	Pre-service Teacher Training	ការបណ្តុះបណ្តាលគ្រូ

PTR	Pupil Teacher Ratio	ផលធៀបសិស្ស-គ្រូ
PTC	Provincial Training Center	សាលាបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈខេត្ត
PTTC	Provincial Teacher Training College	សាលាគរុកោសល្យ និងវិក្រឹត្យការខេត្ត
RTTC	Regional Teacher Training College	មជ្ឈមណ្ឌលគរុកោសល្យភូមិភាគ
ESDP	Education Sector Development Program	កម្មវិធីអភិវឌ្ឍន៍វិស័យអប់រំ
TTD	Teacher Training Department	នាយកដ្ឋានបណ្តុះបណ្តាល និងវិក្រឹតការ
TTC	Teacher Training College	សាលាគរុកោសល្យ
TVET	Technical and Vocational Education Training	អប់រំបណ្តុះបណ្តាលបច្ចេកទេស និង វិជ្ជាជីវៈ
US$	United States Dollar	ប្រាក់ដុល្លាអាមេរិក
WTO	World Trade Organization	អង្គការពាណិជ្ជកម្មពិភពលោក